

תמצית הדף היומי

פרשת ניצבים

סוכה נג - ביצה ד

דף נג ע

דחיד, ומצינו כע"ז שנה' גבי קידוש דלכ"ש יום קודם לין [דגורם לין שיבא, ושקדם לבא קודם לין]. ולב"ה לין קודם [דבלעדין א"א לקדש, ועוד דחיד]. ובעיני למימר דהיינו פלוגתא דלעיל, ודחי' דרב אתי אף כב"ה דהתם לין גורם לקידוש, והכא סוכה הויה בפ"ע מזמן, וכן רב"ה אתי אף כב"ה דהתם היום גורם לין שיבא, והכא אמרין זמן גם בלי הסוכה [מנן הולכי דריסין]. והלכתא כרב [ואין לדחות את דבריו מדברי משנתו שבעצרת מקדים לחלק מלחם הפנים קודם לשתי הלחם כיון שהוא דחיד, דאפילו בן תנא, ואיכא תנא דס"ל כרב]. * חלוקת לחם הפנים: א. יו"ט הסמוך לשבת כולן שוין. ב. יום אחד מופסיק בנתיים הקבועין נוטלין עשר והשאר שתיים. ג. כל השנה לת"ק חולקות המשמרות בשוה, ולר"י הנכנס נוטל ז' בשכר הגפת הדלתות, ויוצא נוטל ה' [ועדף לחלוק כד, מלחלוק בשוה, כדאמרי אינשי דטובה דלעת קטנה עכשיו מגדולה לאחר זמן]. * חלוקת עורות המוספין: ר"י בעי למימר שחולקין בהן משמרת היוצא והנכנס [דהנכנס מהפך בו בצניעות], אך איתתא מודתניא בברייתא את חלוקת המשמרות, ולא קתני שחולקין במוספין.

מ"ס ביצה ע

דף ב-ג ע

הדברים שהם מקולי ב"ש וחומרי ב"ה ביו"ט: א. ביצה שנולדה ביו"ט לב"ש תאכל בו ביום ולב"ה לא תאכל. ב. לב"ש שאור בכזית לביעור וחמץ בככותבת, ולב"ה זה זה בכזית. ג. השוחט היה ועוף ביו"ט לב"ש יחפור בדקר ויכסה, ולב"ה לא ישחוט אא"כ היה לו עפר מוכן מבע"ז. * במה נחלקו ב"ש וב"ה גבי ביצה, והקושיות: א. בתרנגולת העומדת לגדל ביצים (וב"ש סברי כר"ש דלית ליה מוקצה וה"ה נולד, ואמרין דביו"ט רבי סתם לן כר"י יהודה דאית ליה מוקצה קאמר דאין מבקעין עצים מקורה שנשברה ביו"ט, ולכן לגבי ביצה מוקמין כ"ה כר"י, אך גבי שבת כיון דהמירא ולא אתו דלולילי סתם לן רבי כר"ש דמחתיכה את הנבילה לפני הכלבים, ולכן גבי מגביהין מעל השולחן עצמות וקליפין מוקמין דב"ה כר"ש, ומקשינן דאי לית לב"ש מוקצה הו"ל למימר תרנגולת היא וביצתה [ונילף את כח היתר של ב"ש שמוקמין אפי' בביצתה, ואת כח האיסור של ב"ה שאוסרים אף בתרנגולת למרות שאינה נולד]. ב. לרבה איירי בתרנגולת העומדת לאכילה וביו"ט שחל אחר השבת, וכל ביצה שנולדה היום מאתמול נגמרה, וס"ל דהכנה דאו' שנה' והכניז את אשר יביאו [והול מכין לשבת וליו"ט, ואין יו"ט מכין לשבת] וגזרין אף בשבת ויו"ט דעלמא, אך השוחט את התרנגולת ומנא בה ביצים גמורות שרי לאוכלן ביו"ט דהוי מילתא דלא שכיחא ולא גזרו ביה רבנן. ג. לר"י יוסף הוי גזירה משום פירות הנושרים וכולהו דהא גזירה היא שמא יעלה ויתלוש, ולאידך פירות מגולו משא"כ ביצה ומשקין. ד. לר"י יצחק גזירה משום משקין שזבו, וכולהו דהא גזירה היא שמא יסחוט, ולאידך

ביצה פירות הוו אוכלא משא"כ משקין [וכשנעו על משקין שזבו לא היתה ביצה במשקין], ואף ר' יוחנן ס"ל דמשום משקין שזבו דהקשה סתירה בדעת ר' יהודה שאוסר ביצה ומאידך מותר משקין שזבו מפירות העומדין לאכילה [ומדקא מרבי להו אהדידי ש"מ דה טעמא דהוא], ומתרגיני: א. מוחלפת השיטה. ב. ר"י קאמר לדבריהם דרבנן [דלדידי אפי' בראשון שריא דאכלא דאיפרת הוא, ולידיכו אודו לי מיהת שבשני שריא דב' קדושות הם]. ג. ר' יהודה אסר ביצה דמיימי בתרנגולת העומדת לגדל ביצים ואית ליה מוקצה [ואין האיסור משום משקין שזבו, שבוה הוא מתיר]. * ביצה שנולדה ביו"ט אין מטלטלין אותה לצרכו, אבל כופה עליה כלי כדי שלא תשרב, וספקא אסורה, ואם נתערבה באלף כולן אסורות, ומפרשינן אך אסורה מוספין: א. לרבה דקסבר הכנה דאו' אתי שפיר דאזלינן לחומרא, וקשיא למ"ד דהוי דרבנן. ב. איירי בספק טריפה וקסבר ביצה חשובה ולא בטלה, והוה למ"ד כל שדרכו לימנות שנינו, ולמ"ד את שדרכו לימנות [דדק דבר המיוחד שנמכר רק במנין אין בטל, וביצה לפעמים נמכרת באופיא] אתי כר"י הישע אילבא דר' יהודה בקציעות דאפי' אם יש שלש מאות פומין לא יעלו [ולר"מ כשיטת ר"א אפי' אין מאה פומין יעלו דתומתו דרבנן וכלי ור"י יחושע אם יש מאה פומין יעלו, וכן לאו לא [וכן ס"ל לר' יהודה בשיטת ר"א], ואם דרסה בכלי שאין ניכר בפ"ע לכי"ע יעלו] דקסבר כל דבר שבמנין אפי' בדרבנן לא בטל. ג. ספק יו"ט ספק חול והוי דבר שיש לו מותרין ואפי' בדרבנן לא בטל. * השיטות בדון ביטול: להכמיס כל הפירות בטלים [ולכן חבילי תלתן שנתערבו באחרות לא ידלקו] חוץ מושעה דברים, ולר"ע חוץ משעיה דברים [אגווי פדך, רימוני באדן, חביות סתומות, חלפי תרדון, קלחן כרוב, דלעת יוונית, ור"ע מוסף כדורת של בעה"א]. לר' יוחנן בדעת ר"י דבר שמתמיד נמכר במנין לא בטל, ולר"ל בדעת ר"מ דבר שמצוי שנמכר במנין לא בטל [וכן ס"ל לר' יחושע אילבא דר"י].

דף ד ע

המקרים כביצה ואפרוח שנולדו ביו"ט ודיניהם: א. ביצה שנולדה ביו"ט תאכל היא ואמה, ומפרשינן דאיירי בלקח תרנגולת סתם, דאם שחטה הוברר שצריך לאכילה ואינה מוקצה, וכן הביצה אינה מוקצה, או דגומא קתני [וכדקתני אפרוח וקליפתו, והרי בלא יצא לאויר העולם לכי"ע אפור] דאמה פשיטא דשריא, ונקט לה אגב ביצה. ב. שבת ויו"ט הסמוכין ול"ל: לר' יוחנן נולדה בזה מותרת בזה, אך רב אוסר, וכן ס"ל לר"ה [ומפרשינן דלכ"ע שתי קדושות הן, אלא דלרב אית ליה הכנה דרבך ובהא אסור, ולר' יוחנן לית ליה] והכי הלכתא. א. ואמרין דלר' יוחנן תרואה לגמיעה בו ביום ומותרת רק למחר לכי"א למיגור, אך עצים ששורין מן הקדקל בשבת ס"ל דאסור להסיקן ביו"ט, משום שעלול למעות שבאותו יום שנפל מהעץ אינו מוקצה, ורק בשבת אסור משום הבערה. * לרב מתנה עצים שנשרו מהקדקל לתוך התנור ביו"ט, מרבה עליהן עצים מוכנים ומסיקן, דבטלי ברוב עצי היתר, ואתי דאין מוכטלין איסור לכתחילה, בדרבנן מוכטלין, ואף לר' אשי הסבור שדבר שיש לו מותרין אפי' בדרבנן לא בטל, הג"מ דאיתיה לאיסורא בעיניה, והכא מוקלא קלי איסורא. * שני מימין טופין שר"ה: לרב נולדה בזה מותרת בזה [דהד מיינהו חול, וממה נפשך שריא], ולר' אשי נולדה בזה אסורה בה חדישי שמא קדושה אחת היא, ומ"מ עביד נמי הבדלה מיו"ט לחבירו לחומרא שמא אין קדושתם אחת, ואמרין דמסתברא כרב אשי שהיי האידנא ידעינן בקביעא דיריחא ואפ"ה עבדינן תרי יומי, ומאידך מסתברא כרב דבמקום שהשולחין מגיעים עושין רק יום אחד, והאידנא עבדינן תרי יומי שמא יהי' שמדא ויתקלקו המועדות.

נשים בורות לאור של בית השואבה [עיי' תוס']. * הסידים ואנשי מעשה אומרים: אשרי ילדותינו שלא ביישה את קנותנו, ובעלי תשובה אומרים: אשרי קנותנו שכיפרה ילדותנו, אלו ואלו אומרים: אשרי מי שלא חטא ומי שחטא ישוב וימחול לו. * הלל היה אומר: אם אני כאן הכל כאן, ואם איני כאן מי כאן, ועוד אומר: למקום שאני אוהב שם רגלי מוליכות אותי, אם תבוא אל ביתי אני אבוא אל ביתך, ובכרתך, וראה גולגולת שצפה ע"פ המים ואמר: על שהרגת נהרגת והורגך גם יהרגו. * רגלוהי דבר איניש אינון ערבין ביה וכמעשה בשני סופרי שלמה שקלהם ללוז והמיתם מלאך המות בשערי העיר. * רשב"ג היה שמה בח' אבוקות, וכן עשה קידוש [ורק הוא ידע לעשות כן], ולוי נעשה צלע שהראה קידה לפני רבי, ונגרם לו ע"י שהטיח דברים כלפי מעלה. * בשמחת בית השואבה לא היו טועמין טעם שינה ומנמנמי אכיתפא דחבריהו [והסדר הוא: תמיד של שחר, תפילה, קרבן מוסף, תפילה, ביהמ"ד, אכילה ושתייה, תפלת מנחה, תמיד של בין הערבים, שמחת בית השואבה כל הלילה]. * המש עשרה שירי המעלות אומר דוד להעלות את התהום חמש עשרה אמה, לאחר שירד יותר מידי ע"י שכתב שם על חרס ונתנו בפי תהום [ונשא אחותפל ק"ו ממחיקת השם לעשות שלום בין איש לאשתו]. * הגיעו למעלה עשירית: בעי אם אם ירדו חמש או ירדו עשר, ועלתה בתיקו. * מנין התקיעות בכל יום כ"א: ג. לפתיחת שערים, ט' לתמיד של שחר, ט' לתמיד של בין הערבים. בע"ש של החג תקעו מ"ה: ג. לשער העליון, ג' לשער התחתון, ג' למילוי המים, ג' ע"ג מובה, ט' למוספין, ו' בכניסת השבת.

דף נד ע

המחלוקות בתקיעות: א. לר' יהודה תקיעה תרועה ותקיעה נחשבים א' [ולכן קאמר דאין פוחתין משבע ואין מוספין על שש עשרה] ויליף מדכתיב תרועה יתקעו, אך רבנן פליגי מדרבתיב תתקעו ולא תרועו וא"י כר"י נמצא עשירית חצי מנחה, א"כ לר"י הוי סימנא בעלמא. ב. לר"ב ע"ג ע"ג מובה [ולא במעלה עשירית דאנו שער], ולרבנן על מעלה עשירית [דהוא מקום מסוים, ולא ע"ג מובה דלא ניכר שתוקעין אותו בשביל מילוי המים]. ג. לר' אהא בר הנינא תוקעין ט' על כל מוסף [מדכתיב יתקעו בחצוצרות]. * השמעות לר"א בר הנינא: א. לרבנן שבת שבתוך החג איכא ז"א, ודחי דלא תקעי לפתיחת שערים בשבת, אך נדחה דהא בכל יום תנו, ועוד דליתיה הא לאשמועינן תרתני [דאין הלכה כראב"י, וכן דר' אהא דתוקעין על כל מוסף], ומסיק דאין תוקעין למילוי מים. ב. לר"י שחל בשבת איכא ג' מוספין [ונמצא דאיכא מ"ח תקיעות, וא"כ ליתנה הא והא]. דדחי דנמא ששייר ער"פ שחל בע"ש [ובה"א בעי' למימר ער"פ לבד, ודחי דלאו שזירא הוא דהא מני ר"י היא הסובר שמעולם לא הגיעו לאהבתי של קריאה ראשונה, וסבר מותיה בחדא ופליג בחדא], ג. שיר של ר"ח דוחה שבת, ולא תקעין לתרועה, ודחי דדוחה ליקדים כדי להודיע שהיום ר"ח, ועבדינן עמי עוד היכרא דחלבי תמיד של שחר ניתנין בחצי כשב ולמטה למורה, ושל מוספין למערב, ושל ר"ח נותן תחת כרכוב המובח [מי שלא ראה סימניו לא ראה הנין]. ד. מוקשינן על ד' אהא מדרבתיב ובראשי חדשיכם דאין תוקעין על כל מוסף, דהא הוקשו כל החדשים להדדי, ועוד מדכתיב ובראשי וזהו ר"ה שיש לו שני ראשים, וכתיב וחדשיכם חד. ה. חל שבת באחד מימי חוה"מ ימוטו ידחה [ולא אמרין לתרויהו], ונדחו דברי ר' אהא, ומסקינן דמאי תוקעין על כל מוסף: א. מאריכין בתקיעות. ב. מרבין בתוקעין. * לא שנינו במתני ער"פ שחל בשבת משום דליתיה בכל שנה, אך ע"ש שחל בחג איתא בכל שנה, ואף שאפשר שיהיו יו"ט ראשון בע"ש ונמצא דתקיעות של ניסוך חול דוחות יו"ט, אמרינן דמתני' ט' דמערבין לאלול כדי שלא יהול יוה"כ"פ ביום ראשון [משום מתאי ויקיאי], אך אחרים פליגי וס"ל דאין מעברין אף לצורך [ולכן סברי דאין בין עזרת לעזרת אלא ד' ימים, ואם היתה שנה מעוברת ה', דלעולם כל החדשים אחד מלא ואחד חסר].

דף נה ע

השיר של יום בחוה"מ: א. הבו לה' בני אלים [שכתחילין אז לנסך וכתוב ביה יכבוד ועוד, וקול ה' על המים]. ב. ולרשע אמר אלוקים [שיש לחזר בתשובה, וכן שלם עליון בדין ברגל]. ג. מי יקום לי יעם מורעים [בו מוזר צרות של ישראל וכו'] אין מניעים מלשמוח עם ה'. ד. בניו בוערים גמל [שלא יעבם המעשיות דהנטע אוון הלא ישמע וכו']. ולר"פ אומרים הסירותי. ה. הסירותי [דכתיב ביה ארחב פדך ואמלאה, ואבחך על מי מריבה], ולר"פ בינו. ו. ומוטו [כתיב ביה עונש למי שאינו נותן מתנות עניים], ונדחה כישור שבת באחד מהן [ר' ספרא מנח סימנא המובה' וסימנא אמבואה דספרי, ור"פ מנח סימנא המובה']. * לאבני חול' דאית להו תרי יומי [ולא מציען למימר ביו"ט שני ימים השני דא"כ עבדינן ליה חול]: א. לאבני שני ידחה [וביום ראשון של חוה"מ מתחיל מבימים השלישי]. ב. לרבא שבעי ידחה, ותניא כותיה. ג. לאמימר מדלגי דלגו [וקראין בראשון יביום השני וגם יביום השלישי]. * קרבנות שמקריבין המשמרות בחג: ביום הראשון היה יג' פרים, ב' אילים, שעיר אחד, וט"ז משמרות הקריבו כל אחת כהמה אחת, ואיכא אף י"ד כבשים, וח' משמרות הנותרות ששה מהם הקריבו שנים שנים, ושנים הקריבו אחד אחד, ובשאר ימי החג פחת והלך מספר הפרים, ובהתאם נפחת מספר המשמרות שהקריבו שני כבשים, עד שביום השביעי היו כ"ד בהמות וכל משמר הקריב אחד, ונמצא שכל המשמרות שלשו בהקרבת הפרים, חוץ משתי משמרות ששנו ולא שלשו. * ביום השמיני לרב כל המשמרות מפיסין, ולרבנן השנים שנשארו. * אוי לאומות העולם שאינם יודעים מה איבדו בחורבן הבית, ששבעים פרים היו מקריבין כנגד שבעים אומה'ע [לכפר עליהם שירדו גשמים]. ופר דיום השמיני הוא כנגד ישראל.

דף נו ע

בני רגלים כל המשמרות שוות: א. בקרבנות הרגלים [שכלמי הגיעה, עולות ראה, מוספי הרגל, ושערי תמיד]. ב. לחם הפנים. ג. בשרי הלחם של עצרת. * משמר שזמנו קבוע הוא מוקריב: א. תמיד. ב. נדרים. ג. נדבות. ד. שתי העלם ושערי ע"ז. ה. קיין המובה. * בילגה אנשה שחולקת בדורים, וטבעתה קבועה, וחלונה סתומה, והטעם: א. בתם מרים המירה את דתה ובעטה בסנדלה ע"ג המובה, ואמרה לוקוס לוקוס עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל, ולא עומד להן בעת דוחקן, וקנסו את כל המשמרה משום שבודאי' שמעה זאת מאביה או מאמה, ואוי לרשע אוי לשינו [אין בני ישכב ושכרו ויעולם חולקין בצפון]. ב. משמרתה היתה שוהה מלבו. * לרב מברך לישב בסוכה ואח"כ זמן דחויבא דיומא עדיף, ולרב"ה מברך קודם זמן

לחנות הארות ולחנות לשיטת התפוח במיל: 05827616637@gmail.com * מוקד ראשי: דרכי איש - 0504166339 * סטיבלאך - דרכי איש [היכל השיעורים - בניולנית] * אהל ששכר בח' המגיד ממעוטישט 144 [בניולנית] * קולין - רח' ברים - 0527616637 * אמשינב - הרב נגור - 0527148594 * מולל דושיש ירון - [בניולנית]. * כולל הצות - רח' מוצי [בניולנית]. * ישיבת תורת רפאל - הב"ח מ. אולאי הי"ו. * נפתא A: אהל תורה - רח' הרב קאוי [בניולנית] * מוסף חסין - ניצ' 0584861804 * היכל עובדיה - הרב אשר עמר יו"ט * ישיבת ברית מרדכי - הרב של' * ישיבת סטנב - ברל' * ישיבת סוקו - הרב ברוך - 0527667506 * בית ישראל - מיימי - 0583221000 * חדשי - הרב מרדכי - ישיבת תורת אבות [הר"ם והתנ"ך מוקד הפנח סטנב - מנן למסודת]. פירוס ח'ה' הגדה החדשה בעשרת יומי - תמצית הדף היומי - מברכת בברכת השנים ושולחת תרומתה בראש זמנה עולה על כל חסדו וטובו הגדול שיעשו עמנו, וכן מלמסודת 'הניבי הישיבות' על הסיוע הגדול בהדפסת הגליונות, וכן לחנות המחשבים 'לינקט' על העזרה התמידית בשליחת המיילים למנויים הרבים, וכן לכל הניצנים האחרים על הפצת הגליונות בישיבות ובכוללים, ולכלל הקוראים והלומדים - ישאו ברכה מאת ה' ויזכו לכתובה טובה בזאת השנה, וזכה יחד עם כלל עמ"י להושע מהרה בתשועת עולמים, שמחים בבנין עירך, וששים בעבודתך.